

rijksuniversiteit
groningen

faculteit economie
en bedrijfskunde

COELO

Voorkomt herindeling een teveel aan samenwerking?

Symposium Op naar één Nederlandse gemeente?

Den Haag, 4 oktober 2018

Maarten Allers

rijksuniversiteit
groningen

faculteit economie
en bedrijfskunde

COELO

Herindeling en samenwerking

Beide zijn manieren om schaal te vergroten

Beide hebben voor- en nadelen

rijksuniversiteit
groningen

faculteit economie
en bedrijfskunde

COELO

**Regeerakkoord: gemeenten die teveel samenwerken bij
essentiële taken moeten worden samengevoegd**

Regeerakkoord: gemeenten die teveel samenwerken bij essentiële taken moeten worden samengevoegd

Impliciete vooronderstellingen:

1. Grotere gemeenten werken minder samen
2. Herindeling leidt tot minder samenwerking

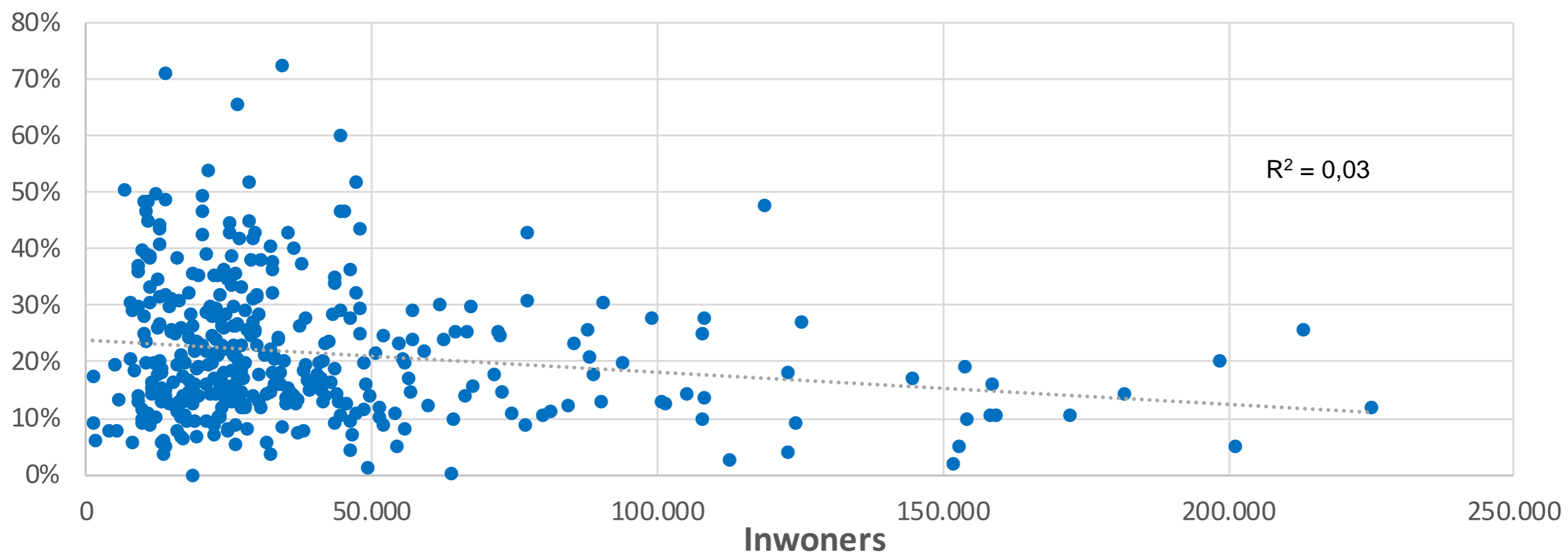

Hoe meten we samenwerking?

1. Op basis van IV3-gegevens over uitgaven (CBS; rekeningcijfers)
2. Percentage van totale uitgaven dat via samenwerking verloopt
3. Gegevens beschikbaar vanaf 2005

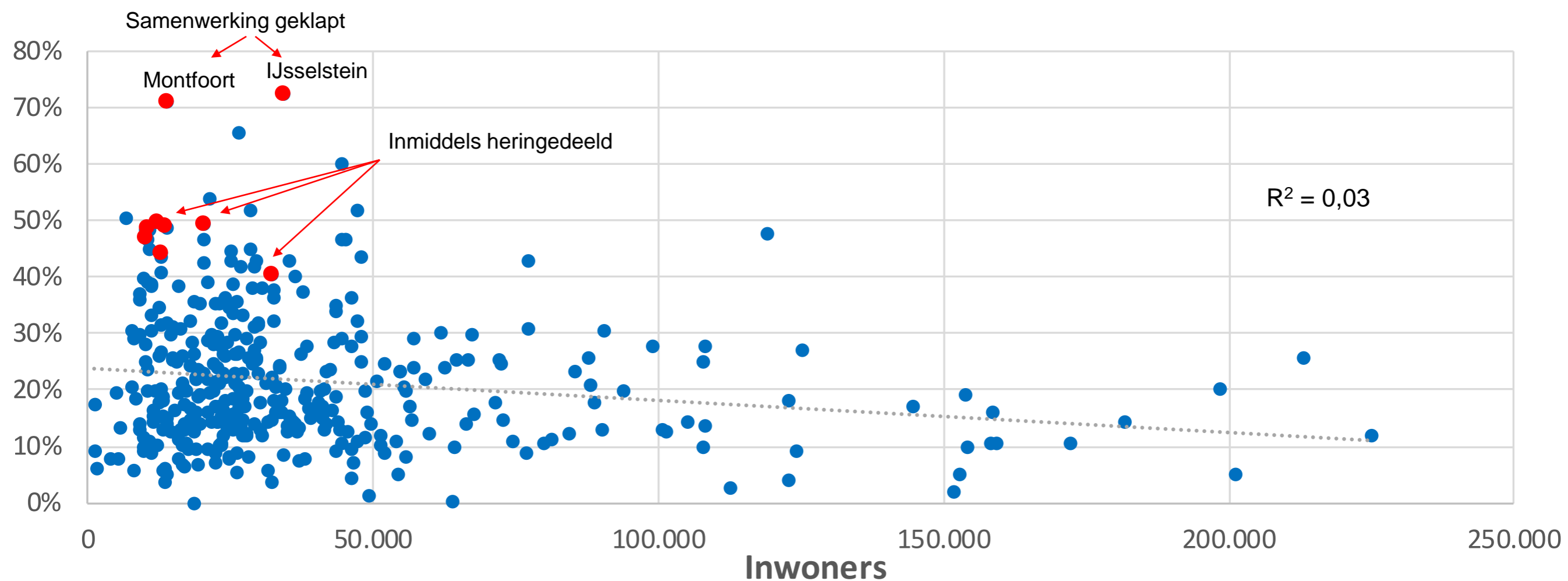

Uitgaven via samenwerking naar aantal inwoners (2016)

Uitgaven via samenwerking naar aantal inwoners (2016)

Verband gemeentegrootte – samenwerking is zeer zwak

$$R^2 = 0,03$$

(0 = geen verband; 1 = 100% verband)

Verband gemeentegrootte – samenwerking is zeer zwak

$$R^2 = 0,03$$

(0 = geen verband; 1 = 100% verband)

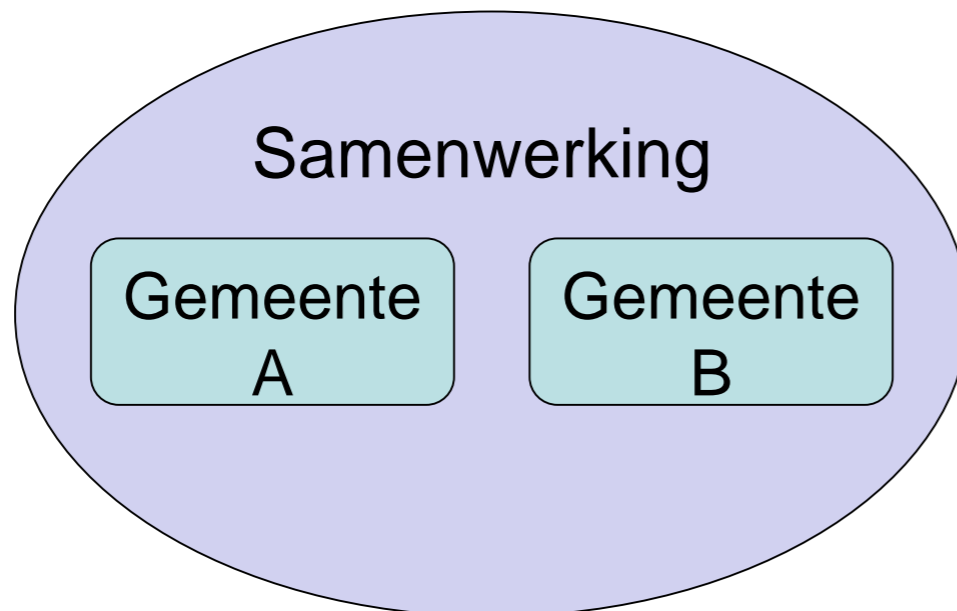
Waar het eigenlijk om gaat is: vermindert samenwerking na herindeling?

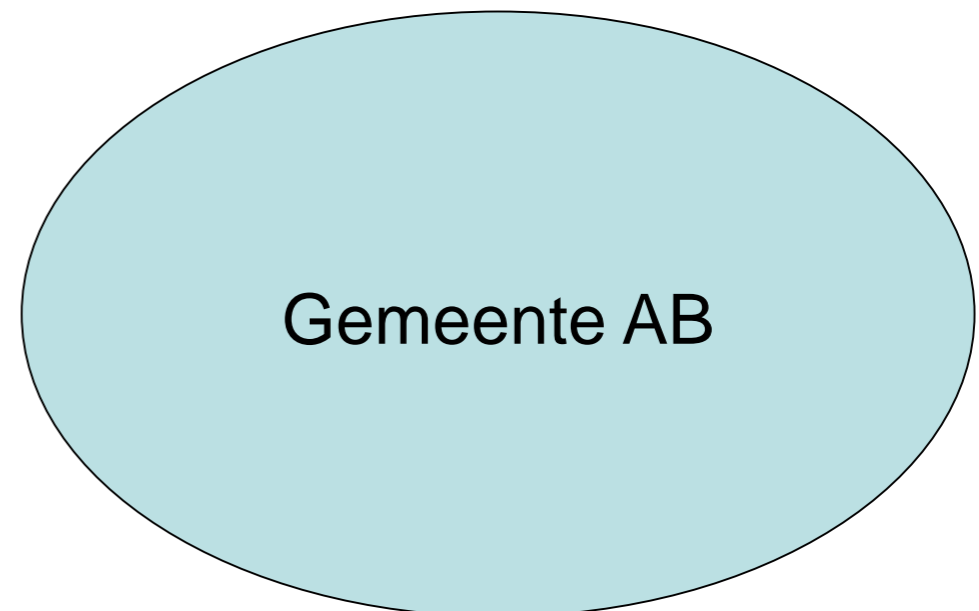
Vermindert samenwerking na herindeling?

Hier wel:

Voor

Na

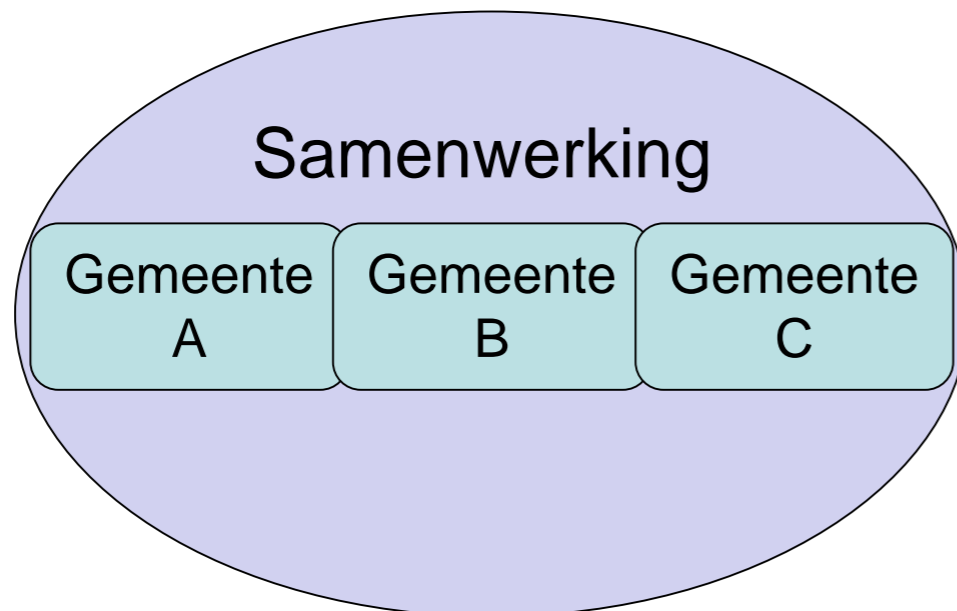

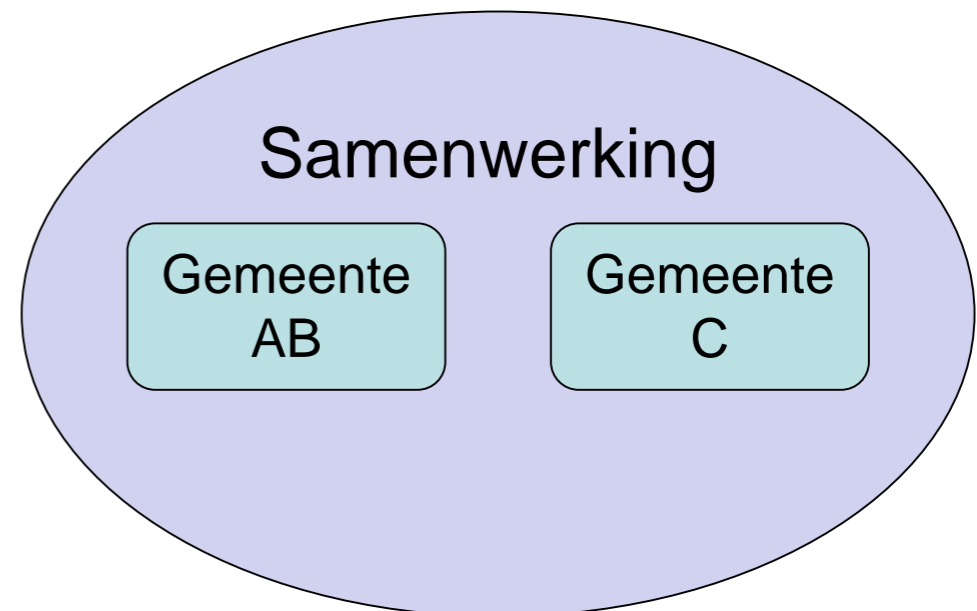
Vermindert samenwerking na herindeling?

Hier niet:

Voor

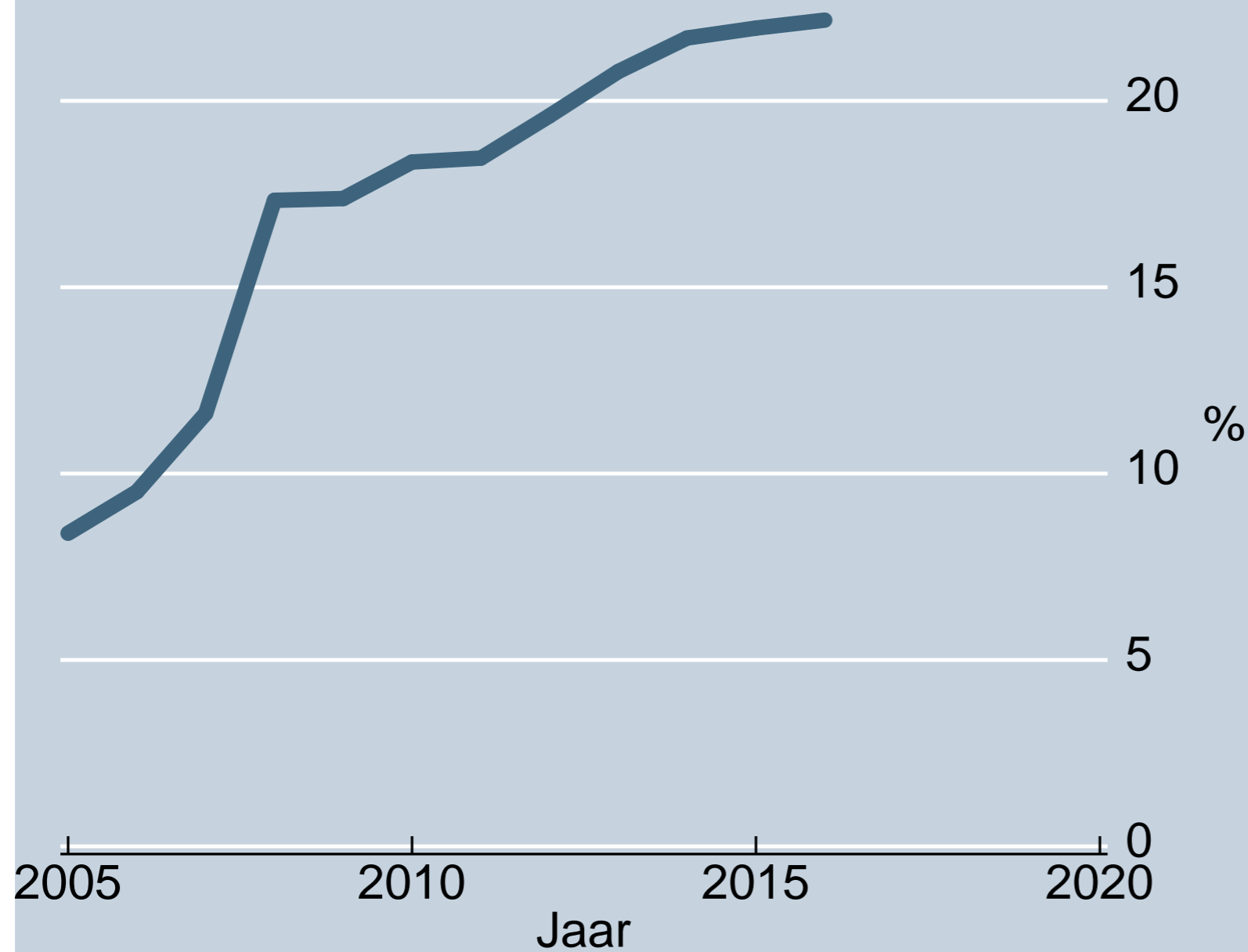
Na

Samenwerking neemt toe

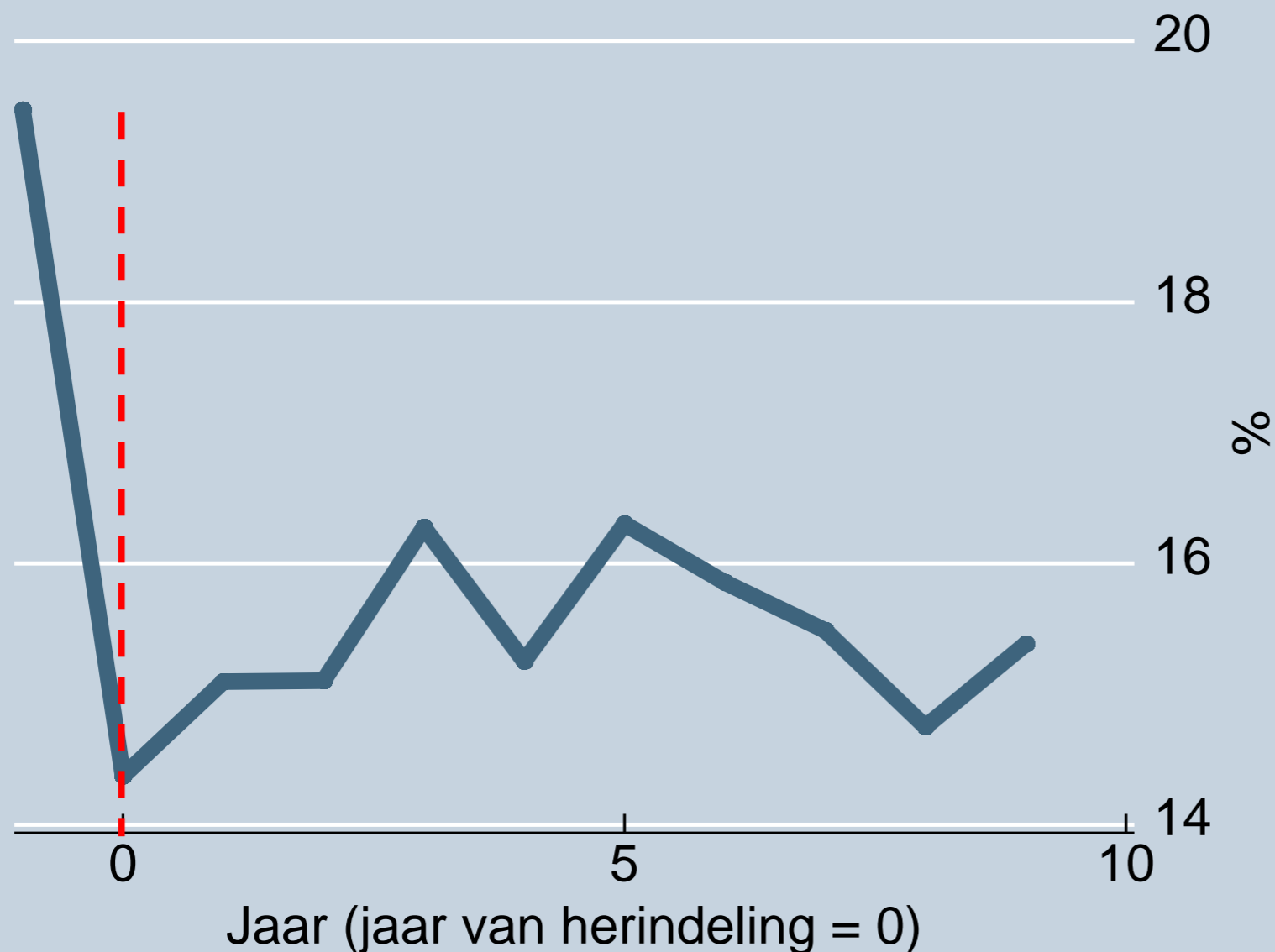
Aandeel uitgaven via samenwerking

Remt herindeling samenwerking?

Uitgaven via samenwerking

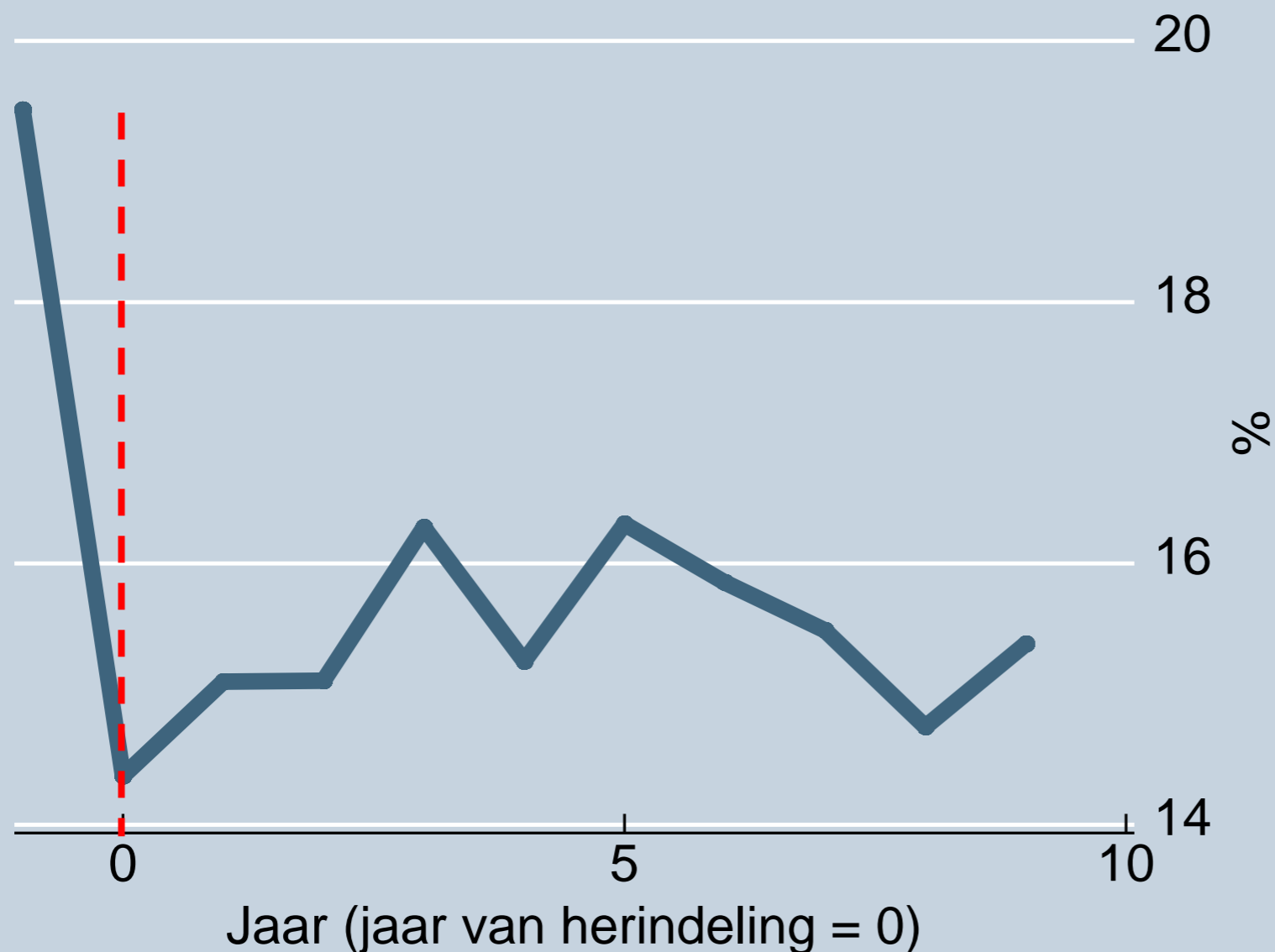
Aandeel uitgaven dat via samenwerking verloopt

**Duidelijk minder
samenwerking vanaf
jaar van herindeling**

Remt herindeling samenwerking?

Uitgaven via samenwerking

Aandeel uitgaven dat via samenwerking verloopt

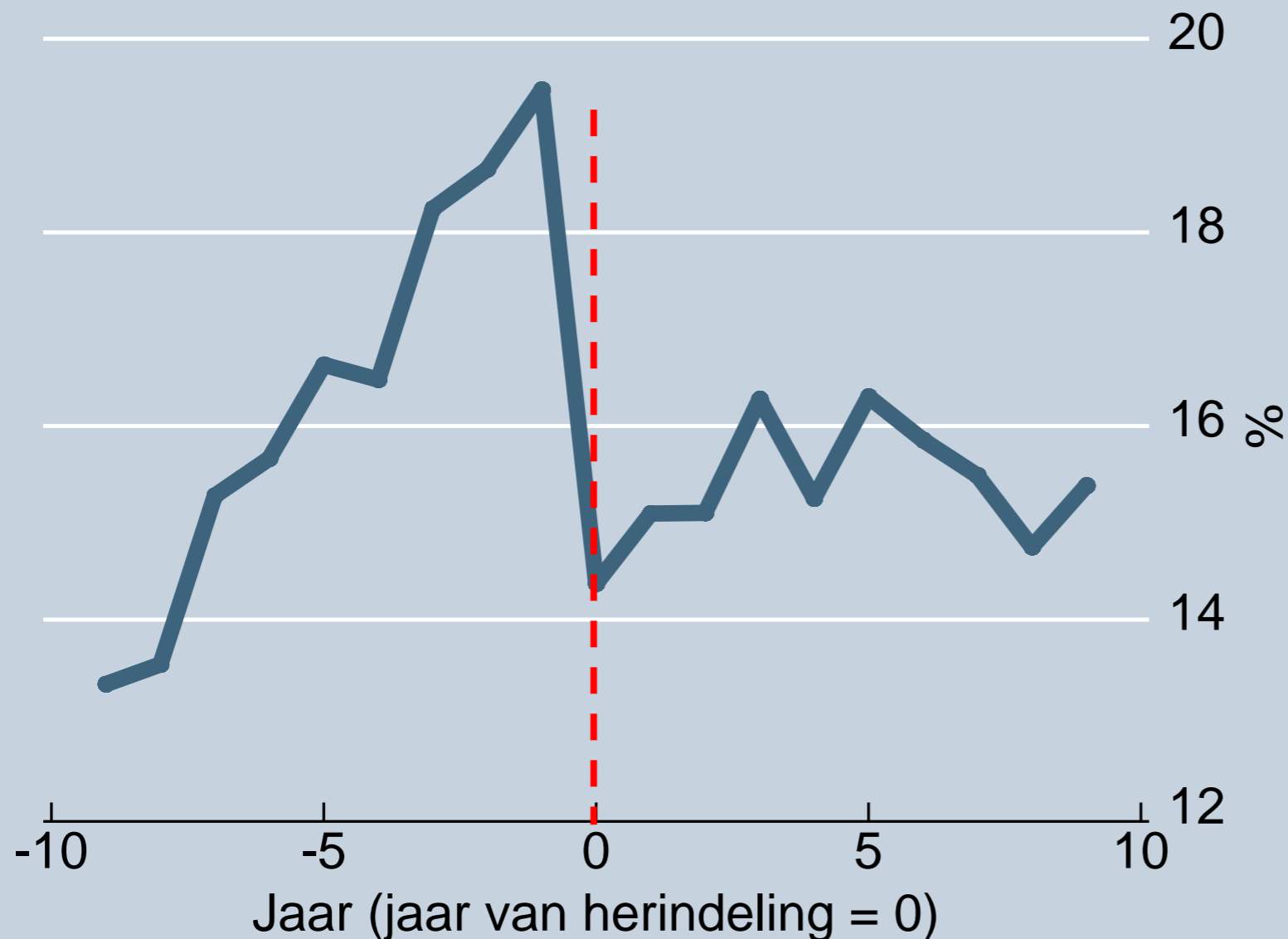
**Duidelijk minder
samenwerking vanaf
jaar van herindeling**

**Maar... Wat gebeurde
er voor die tijd?**

Remt herindeling samenwerking?

Uitgaven via samenwerking

Aandeel uitgaven dat via samenwerking verloopt

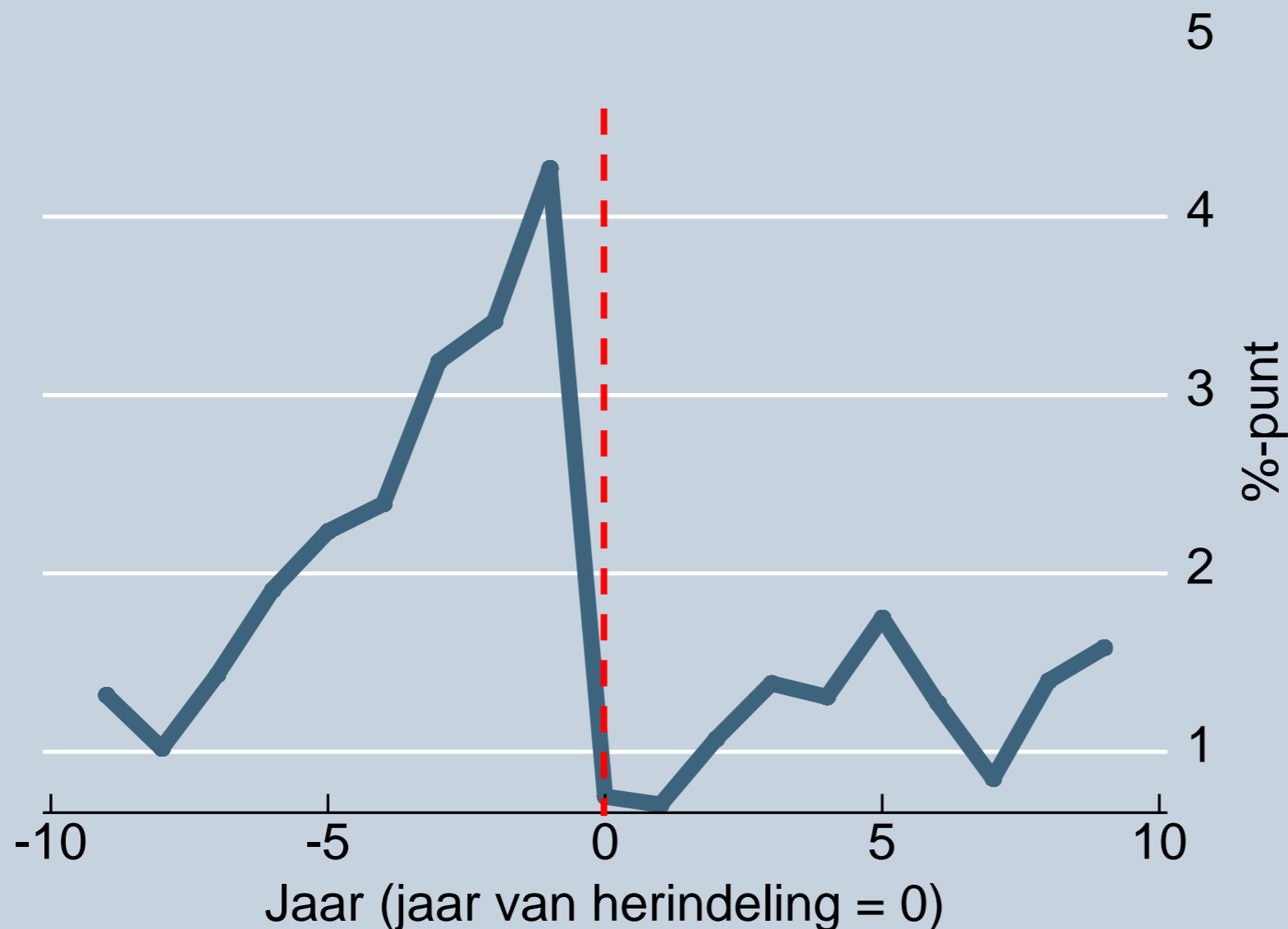
**Samenwerking neemt
drie jaar voor
herindeling opeens
sterk toe...**

En daalt dan weer

Remt herindeling samenwerking?

Uitgaven via samenwerking

Aandeel als afwijking van jaargemiddelde

**Hier met correctie
voor trend van
toenemende
samenwerking**

**Na herindeling niet
minder
samenwerking!**

Uitgangspunten regeerakkoord lijken niet te kloppen:

1. Grote gemeenten werken (bijna) met zoveel samen als kleine
2. Na herindeling ligt samenwerking op hetzelfde niveau

rijksuniversiteit
groningen

faculteit economie
en bedrijfskunde

COELO

Herindeling werkt niet tegen samenwerking.

Wat wel?

Waarom werken gemeenten eigenlijk samen?

www.menti.com